

EDITORIAL

Sota el signe de l'Onze de Setembre

El combat polític és de cada dia, de cada moment, sobretot quan ha d'interpretar moviments d'alliberació que son inajornables. Les dates commemoratives tenen, però, la virtut de mobilitzar excepcionalment les masses a un mateix sentiment, sota l'imperatiu d'un mateix reflexe condicional històric que produeix una emoció comuna, una general frisança, que esdevé identificadora.

Predisposada així l'opinió catalana cada Onze de Setembre — Dia Nacional —, depen de les organitzacions polítiques de casa nostra el donar a aquesta opinió l'orientació indispensable al moment històric, per a que la tradicional manifestació de l'Onze de Setembre deixi de tenir el significat d'un dia dedicat a les lamentacions per les llibertats perdudes, per a esdevenir cada any una diada de mobilització de forces, de reagrupament, d'identificació comuna, vèrtex anyal d'on recomençar l'ofensiva en el combat permanent per la llibertat.

De la mateixa manera que la classe treballadora fa de cada Primer de Maig — Dia Internacional — el símbol no solament de les victòries aconseguides arreu sino que manifesta per les noves reivindicacions generals a assolir en l'hora històrica, l'Onze de Setembre d'aquest any tindrà, d'ara en endavant, per a nosaltres i per a Catalunya, el mateix equivalent en el terreny de la lluita per les llibertats nacionals, no solament les de Catalunya sino les de tots els altres pobles ibèrics, amb els quals, la història, la geografia, l'economia i la voluntat ens mantenen en comunitat, i per l'alliberació dels quals Catalunya té el deure i la necessitat de fer-se'n l'advocat i el guia.

Aquesta interpretació, que esten fronteres enl'à de Catalunya la significació de l'Onze de Setembre, per a esdevenir una diada d'alliberació peninsular, és la sola que s'avé amb la del contingut polític de la del 1714, que les falses interpretacions d'un nacionalisme carrinelo i oportunista han resclosit i mixtificat. Catalunya en aquella època tenia uns lligams, que, fins a un cert punt, avui potser qualificariem de federatius, amb els altres pobles hispànics. Tenia, però, una concepció política pròpia, nacional i peninsular. És en pugna de concepcions diferents, antitètiques en aquell moment polític, i precisament en la política peninsular i internacional, que Catalunya s'enfronta amb Espanya i que es porta el combat fins a les muralles de Barcelona. I en la nostra lluita, que era també pels altres pobles, àdhuc per a la pròpia Espanya, hi havia posada l'esperança dels que, a l'exterior de Catalunya, s'hi sentien identificats per una comunitat d'interessos i de política.

En l'actualitat, és solament el Socialisme el que pot donar a la política catalana el contingut nacional que li manca, la missió alliberadora en el mateix combat per les fórmules de lliure convivència en la comunitat de pobles ibèrics, la funció d'iniciativa que l'egoisme de la gran burgesia catalana i el complex d'inferioritat de la petita burgesia republicana havien minimitzat, reduint-lo a un verbalisme literari i elector.

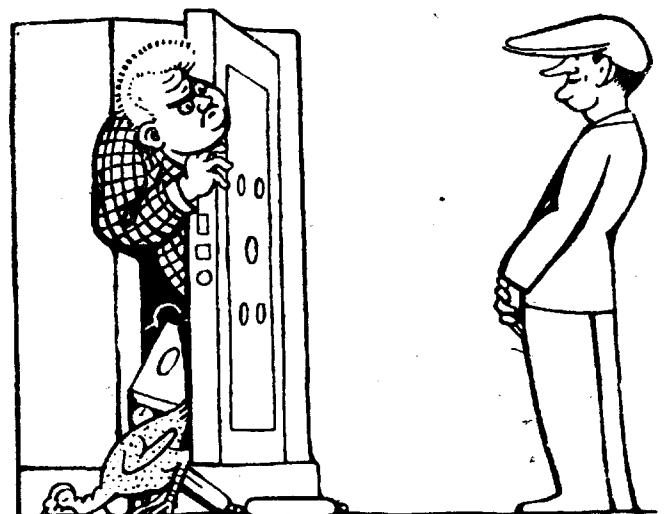
Si la missió de Catalunya, com a factor progressiu peninsular, ha d'ésser considerada pels propis catalans d'aquesta manera, estan obligats a ésser-hi conseqüents i donar volum d'interpretació nacional catalana a tota intervenció d'homes i de partits en la política general espanyola. La força de la política catalana, a l'interior i a l'exterior, està en relació al pes d'influència i de determinació que adquirim en aquella política general.

De no fer-se així, de no tenir-se el neguit que tota intervenció política, fora de Catalunya, prengui un significat que la valori en tant que sigui considerada pels catalans i acceptada pels altres com una representació de poble, no es farà res més que repetir l'oportunisme provincià de sempre, personal o de partit. I el que és pitjor, s'esguerren les possibilitats dels moments històrics per a Catalunya. No serveix per a res encobrir-se en la literatura, en els programes o en els sentiments.

Neixen sota el signe d'aquest Onze de Setembre dos governs: l'un, el de la República que fa pocs dies ha estat anunciat, com una nova esperança als exiliats i als de l'interior, l'altre, el govern de la Generalitat que s'espera, a l'hora d'escriure aquest editorial, que Pi i Suñer arribi de nou de Londres per a donar-lo a la publicitat. Ambdós donen la impressió que sofriran canvis diversos en el curs de llur exercici.

Algunes de les característiques del govern de la República

(Segueix pàgina 7.)

— Creieu que durarà gaire això de la « democràcia orgànica » ?

Per a la resistència interior de Catalunya

El que no us dirà la premsa franquista

Es imminent la publicació de la llista del nou govern de la Generalitat

Londres, 20 agost. — El senyor Carles Pi i Sunyer, alcalde de Barcelona, està a punt de donar per acabades les gestions per a la constitució del govern de la Generalitat de Catalunya. Dintre pocs dies es traslladarà a França per a donar compte dels resultats obtinguts al President senyor Josep Irla.

acord amb els meus col·legues del gabinet de coalició, veuran que és una calúnia el dir que soc un admirador o un partidari del règim actual d'Espanya. Tant els meus amics com jo estem orgullosos d'ésser els enemics de la tirania, sota qualsevol forma que aquesta es manifesti.»

Pietro Nenni, ministre socialista vice-president del govern italià, diu :

Paris, 22 agost. — Pietro Nenni, secretari general del Partit Socialista Italià i vice-president del Consell, abans de sortir de Paris, on vingué per tal d'assistir al 37è Congrés del Partit Socialista Frances, ha fet unes interessants declaracions al diari « Le Populaire ». Heus aci la part relativa a Espanya : « Nosaltres no podem col·laborar en el gran edifici de l'Europa de la postguerra sino és en una estreta esfera, la nostra, la de la mediterrània occidental. Estic persuadit, d'altre part, que la col·laboració dels tres països llatins França, Espanya i Itàlia, podria constituir un dels factors importants de la futura unitat europea. Però, aquesta cooperació depèn, en primer lloc, del restabliment de la democràcia a Espanya. Avui el nostre govern està completament d'acord amb la condemna del feixisme espanyol pronunciada a la Conferència de Potsdam. Desitgem la constitució ràpida d'un govern republicà espanyol amb el qual els països democràtics, després d'haver romput amb Franco, podran establir relacions. »

Unes declaracions del President dels Estats Units

Washington, 24 agost. — En la conferència de premsa de la Casa Blanca, un periodista pregà el senyor Truman de precisar l'abast de la declaració de Postdam referent a Espanya.

« Es evident— digué el President dels E. E. U. U. — que ningú no vol el govern del general Franco. Mr. Bevin ho ha ben definit en el seu recent discurs a la Cambra dels Comuns. L'Espanya actual no entrarà a formar part del concert de les Nacions Unides. »

Dues declaracions del general de Gaulle

En la conferència de premsa donada a Washington en el curs de la seva estada en la capital americana, el general de Gaulle ha expressat l'opinió que la victòria de les democràcies portaria a Espanya un bon nombre de canvis polítics.

Més tard, en una recepció dels principals representants de la premsa de Chicago, el general de Gaulle, interrogat sobre la qüestió espanyola, ha respost : « Vosaltres heu sabut, com jo, les disposicions que els republicans espanyols han pres a l'exterior per a constituir un organisme de govern. No faig personalismes ni cito noms, però estic segur que Espanya tornarà a prendre la seva via democràtica. »

Del discurs del ministre anglès d'afers estrangers

Abordant en els Comuns la qüestió d'Espanya, el senyor Bevin ha declarat textualment : « Jo no puc anar més lluny que la declaració publicada a la Conferència de Postdam. Aquesta indica clarament que si bé no tenim cap desig permanent de penalitzar el poble espanyol, no podem en canvi admetre Espanya en el nostre cercle, mentre no accepti els principis fonamentals d'aquest darrer, a saber el dret dels pobles a escollir lliurement llur forma de govern. »

El que havia dit el senyor Churchill

La radio franquista va transmetre falsejades les paraules que el senyor Churchill, en tant que cap de l'oposició pronuncià sobre Espanya en la mateixa Cambra dels Comuns. Heus-en aci el text exacte : « Els que han llegit la lletra que vaig escriure, fa alguns mesos, a Franco, de comu

El primer Govern de la República a l'exili

Les notícies de premsa i de radio donen la constitució del primer Govern de la República a l'exili de la següent manera : Presidència del Consell, Jose Giral ; Afers Estrangers, Fernando de los Rios ; Interior, Torres Campaña ; Finances, Augusto Barcia ; Justícia, Alvaro de Albornoz ; Indalecio Prieto, Manuel de Irujo i Josep Tarradellas. Posteriorment, hi han hagut modificacions en les persones de Tarradellas i Prieto. El primer, suplert per Nicolau d'Oliver. I el segon, no hi ha altre notícia en els medis socialistes que la de que una operació en un ull no reeixida, l'impossibilitaria, potser, de formar part del Govern. Ho sentiríem personalment per ell i pels inconvenients que una dissort així imposaria al seu dinamisme polític.

La composició del Govern Giral ens suggereix les següents apreciacions :

a) Que tot i tenir la composició d'aquest Govern un caràcter representatiu, el té més aviat en tant que importància política personal dels components i no com a Govern d'unitat, o de conjunció, o de Pacte Peninsular entre els diferents organismes d'aliança constituints.

b) Que no ha nascut de l'impuls dels organismes polítics exiliats, que no havien aconseguit fins ara posar-se d'acord, sino que la seva necessitat els hi ha estat imposada pel desenvolupament dels aconeximents internacionals. Això ens condueix a constatar que fins ara, i des de principis del 1939, les institucions constitucionals en tant que tals, han estat absents de la lluita interior i exterior que s'han menat contra Franco.

c) Que l'exclusió de la participació comunista i negrinista dona un significat especial a aquest Govern, que pot interpretar-se com una voluntat de mantenir una independència d'actuació en política exterior, que la superlatió de les organitzacions comunistes a la U. R. S. S. podria fer apreciar altrament. Evidència, al mateix temps, que el Govern considera que no hi ha solidaritat ni punts de vista comuns entre les grans potències

i retornar-li la plaça que li correspon en el si de les nacions lliures. »

Del « Sunday Dispatch »

« El general Franco, que fa frenètics esforços per a donar al seu règim apariències democràtiques, ha de fer front ara a un problema ben empipador. La « Division Azul » ha combatut amb la Wehrmacht contra la Unió Soviètica. En el transcurs de la guerra els russos han capturat 3.000 soldats d'aquesta divisió. Franco ha estat posat davant del dilema següent : Haver de dir concretament si son voluntaris — equivalent a franc-tiradors i, par tent, segons les lleis de guerra, serien probablement afusellats — o si pertanyen a l'exèrcit regular espanyol, en el qual cas el mateix Franco signaria la confessió de la seva participació oficial a la guerra contra les Nacions Unides. »

El redactor diplomàtic del « Sunday Dispatch » conclou dient que és segur que Franco no dubtarà pas a abandonar els presoners de la « Division Azul » a llur sort, refusant de reconèixer-los com a soldats de l'exèrcit espanyol

El congrés del Partit Radical Francés demana la ruptura de relacions amb Franco

Paris, 23 agost. — El 36è congrés del Partit Radical Francés, presidit per M. Eduard Herriot, ha aprovat per unanimitat una moció demanant la ruptura de relacions diplomàtiques amb el govern de Franco.

França no enviarà ambaixador a Madrid

Paris, 23 agost. — Informacions d'origen falangista havien anunciat que proximitament hi hauria intercanvi d'ambaixador entre França i Espanya.

Els medis autoritzats francesos, interrogats en aquest sentit, declaren que aquesta informació és pura fantasia i que de cap manera hom no pensa en canviar el caràcter de les relacions diplomàtiques franco-espanyoles.

Comentaris

de la premsa anglesa i americana entorn del discurs del "Führer" espanyol

Del « Times »

Després de comentar favorablement el refus del pretendent al tron a seguir a Franco en la trista tasca de voler perpetuar, amb la monarquia, el bagatge sagnant del franco-falangisme, conclou :

« Sols l'establiment d'una constitució liberal pot salvar Espanya de l'isolament on s'esllangueix

Notes i Comentaris polítics

Franco organitza eleccions
sindicals i municipals...

unides que faci necessari reflexar-ho en la composició del Govern.

d) Que pot haver-hi la necessitat, interior i exterior, de « minimitzar » tot significat de continuïtat amb el darrer Govern de la guerra civil, que hauria pogut interpretar-se en el Govern Giral, si en la seva constitució hi haviem pres part forces compromeses o directament representatives d'un país que, com la Unió Soviètica, fou intervencionista al costat dels republicans.

e) Que no hi ha cap extensió a dreta vers forces que no defensaren la República, o que per llur actitud actual no s'els guarda consideració parlamentària. La qual cosa assegura la voluntat de restabliment de la Constitució Republicana enfront de les intrigues i gestions dels monàrquics en els medis polítics de l'exili.

f) Que el significat de la participació d'un català i d'un basc pot ésser considerada merament personal, fent-hi escaure alhora la seva valor catalana o basca en la mesura que representen a Catalunya o a Euzkadi els partits als quals pertanyen els titulars. D'un costat, el Govern Giral sembla voler desconeixer la presència política que representa la concentració de forces autoctones entorn de la defensa i l'exercici de la forma autònoma estatutària. De l'altre, el català i el basc que participen al Govern es deixarien guanyar per un oportunitisme de partit sino proyessin o no volguessin salvar les formes cercant, en llur designació, la consideració de representació de « Solidaritat Catalana » o del Bloc Basc.

Aquestes reflexions no han d'impedir que, tardana o no, la presència d'un Govern de la República, sigui acceptada per la majoria d'organitzacions i que posin en ell l'esperança els exiliats i els que sofreixen a l'interior. En la mesura que no defraudarà aquesta esperança tindrà el suport de tots.

El que trobem difícil és fer compatible l'acceptació de participació i l'opinió que aquest Govern mereix al senyor Nicolau d'Oliver — si és certa la que li atribueix la premsa —, que demostraria una manca d'identificació amb les característiques que aquest vol prendre precisament com a rao d'ésser i que el senyor Nicolau sembla o bé no copsar o bé pecar d'inoportunitat.

Les Joventuds d'Esquerra (JEREC) i la reconstrucció catalana

Que la joventut haurà de jugar un paper essencialíssim en l'obra de reconstrucció de la nostra terra, és quelcom que tothom ho compren i accepta sense disensió. Car, tanmateix no és en va que la història d'un poble no s'atura, que la vida d'una nació no es pot fossilitzar en una etapa qualsevol. Encara que, potser, en això darrer, volem dir en això que fa referència a la « fossilització », no hi estaria tothom tant d'acord i ens seria més difícil obtenir la unanimitat de parers. I és que, a voltes, en les generacions que han entrat ja en un procés d'empedreïment, que ja viuen un període de cadusitat, hi trobem encara un dinamisme de signe exactament contrari al que la joventut en tant que tal signi-

fica i porta en ella. És a dir, en els darrers sobresalts, en les últimes commocions que fan bellugar les forces velles d'un país, d'una classe o d'un partit, hi ha un gran afany d'atracció, de guanyament, d'assimilació envers les promocions que comencen a projectar llurs energies joves en la vida de la nació. En el fons, el que vol el passat, és repetir-se, el que vol és plasmar l'esdevenidor a la seva imatge. Tot aquell mon que ja se sent deorèpit, voldria que les corrents que han de vitalitzar i fecundar la terra, ho fessin seguint els motlles i els esquemes que ells han emprat. És castrant a la joventut de tota originalitat que esperen continuar-se. Fenomen regressiu, d'egoisme, d'absorció...

Es per això que potser hem vist amb joia particular la diversitat d'inquietuda que remunera els medis de les Joventuds d'Esquerra (J. E. R. E. C.), recentment reunides en congrés a Montauban. Primer de tot, la que fa referència a llur voluntat de lluita, a llur afany de movilitzar totes les energies de la nostra terra en contra de la reacció. En segon terme, aquesta afirmació neta — actualment comu a tota la joventut catalana — de la nostra personalitat nacional i de la decisió de donar-li les estructures polítiques corresponents. Ara bé; és poiser en l'aspecte social i econòmic, dirigit vers la reconstrucció de la nostra terra, que voldríem precisar alguns punts de vista. Deixarem de costat, doncs, per un altre comentari, l'enfocament dels problemes propiament polítics. I és en aquesta perspectiva de preocupació econòmica i social, que centrarem la nostra crítica. El socialisme és essencialment antidemagògic, perquè està lligat, quant a realitzacions, a una classe, la treballadora, que té una necessitat concreta d'aquesta justícia social, que les altres classes es poden limitar a afirmar vagament. Socialment, la petita burgesia tindrà sempre a la seva esquerra — si per « esquerra » s'enten « la voluntat serena i desapaixonada d'acabar amb totes les injustícies i amb la supervivència d'un passat econòmic definitivament superat », com digué molt bé Victor M. Torres — a la classe treballadora. Elògicament, els partits polítics tenen una elasticitat molt delimitada, no poden traspasar certes fronteres: Les que suposen el fet de fonamentar-se, en classes que tenen uns interessos precisos, interessos que posen un fre a les especulacions morals, per sinceres i antidemagògiques que aquestes siguin. Quan l'hora de les realitzacions arribaria, no serien les bones intencions les que comptarien, sino les exigències socials que graviten sobre aquests partits. Voldríem, per acabar aquest breu comentari, plantejar una qüestió a aquestes joventuds d'esquerra, que fan a voltes afirmacions gairebé socialistes: Quina seria la seva actitud si, demà, la classe treballadora s'estructurés, com tot fa creure que ho farà, en un partit propi, en un partit realment socialista i que, com a conseqüència d'això, en reacció defensiva, la petita burgesia adoptés posicions conservadores, de fre a l'evolució social, que elles consideren, com nosaltres, indispensable?

EL PROCES que mena de dret a la fallida del règim inaugurat amb foc i sang a la Península, s'accelera. Davant d'això, el franquisme dona un ritme cada vegada més ràpid a una acció que cerca assegurar els puntals socials del règim que s'esfondra. Aquest esforç està orientat a fer cristal·litzar entorn de la idea monàrquica tots aquells interessos que, de lluny o de prop, són consubstancials a la supervivència de la reacció espanyola. L'objecte és poder-ne endegar la sort sobre la base de mútues transigències amb els monàrquics « purs ». Solució en la qual veuen la possibilitat d'allargar per uns quants anys, encara, amb la sort del règim, llur comu destí històric.

Per a cobrir les aparences, per a enganyar l'opinió mundial i, tal volta, per a donar motius que justifiquin als « no-intervencionistes » impertèrrits una conducta semblant a la que observaren durant la nostra guerra civil, Franco i els seus no han trobat res millor que inventar el « Fuero de les Espanyoles » — del qual ja hem parlat en aquestes pàgines — magistral obra cínica de la faralla clerical-falangista. I com a fet màxim d'aquest esperit, Franco anuncia ara la celebració d'unes eleccions sindicals i municipals.

Aquesta darrera sortida de Franco és una manera plàstica — podríem dir — de fixar en la història, la capacitat de malícia, de proccitat, de desvergonyiment que posseeixen ell i el seu règim. Eleccions garantides per aquest « Fuero », essencialment contradictori en el lèxic però clar en el seu esperit antidemocràtic, destinat, de fet, a sancionar l'acció permanent del feixisme instaurat a casa nostra.

Si no fos perquè en tot allò que ateny el nostre poble i a les seves sofrències hi ha una dosi de dolor tan gran, l'anunci d'aquestes eleccions sindicals i municipals, sota el patronatge de Franco, ens forniria una oportunitat satírica inigualable. Però no pot ésser així, car, a despit de tanta falsedat, reconeixem l'extrema gravetat de l'hora que vivim. Es veritat que Franco ha parlat i, segons sembla, ha fixat fins i tot la data en que tindran lloc les eleccions. I tot el que té d'absurda i grotesca aquesta decisió, ho té també d'amenaça despietada i de cínica provocació per als milions d'éssers que, mancats de tota llibertat i garanties, serien menats a la vergonyosa comèdia d'un simulacre electoral que només podria servir per a fer perdurar un règim que regna damunt de la sang i de l'oprobri. No podem, doncs, ridiculitzar la pretenciosa estultícia de Franco perquè a través d'aquesta comèdia ens deixa veure ben clar fins a quin punt està disposat a falsejar-se aparentment per tal de poder seguir martiritzant el nostre poble.

Però podem assegurar des d'ara una cosa. A despit de tots els procediments hàbils i tortuosos, les eleccions franquistes no tindran lloc. Primerament, perquè d'ací a aleshores els pobles ibèrics hauran dit llur mot; perquè la resistència interior de casa nostra es farà en marxa ja vers la conquesta de la llibertat, i perquè, en darrer lloc, si malgrat tot els països aliats es deixaven anar per les vies fatídiques de la « no-intervenció » que ells inventaren i que causà la mort de la Re-

El Socialisme Català ref de fer efectiva la llibertat

ENTORN DEL PROBLEMA DE LA CONSCIÈNCIA NACIONAL

per J. B. B.

11 setembre

11 set

LA CONSCIÈNCIA NACIONAL catalana es troba avui en un moment crucial del seu desenvolupament. En efecte, en aquest Onze de Setembre estem a la vetlla d'una manifestació extraordinàriament puixant del sentiment de catalanitat. El poble de Catalunya, superada ja la crisi i la desolació que determinaren la victòria franquista, furga ara amb confiança, amb daler, en la massa contradictòria d'idees, de possibilitats, de perspectives, que beslluga davant seu i que poden orientar i resoldre el seu esdevenidor. I és precisament en aquesta jornada tan densa de significació, en aquesta data que marca tan profundament la nostra història nacional, que remou tots els estrats de la nostra voluntat i de la nostra imaginació, que voldríem que l'afany de comprensió fervorosa que batega en nosaltres, fixés un dels aspectes capitals de la nostra Renaixença, latent encara, que es desenvolupa en el fons de la nostra terra, però que s'imposarà ben aviat com a clement definitiu en la marxa progressiva de Catalunya.

Tanmateix, però, abans, hauríem d'assenyalar, a grans trets, els límits i el contingut del que anomenem « consciència nacional » d'un poble. I és precis fer-ho, perquè molts treballadors s'han cregut fins avui que aquesta modalitat de consciència, és incompatible amb altres formes de llur vida conscient : amb la consciència de classe, per exemple, socialista, revolucionària. En realitat, la forma que té un poble de conèixer-se a si mateix en tant que a tal, com a entitat col·lectiva diferencial, no és mai homogènia. Al contrari: depen sempre de la realitat social que, en definitiva, aquest poble és. És a dir, la consciència nacional tindrà tantes modalitats, tants aspectes, com classes socials hi hagin en una societat determinada. Volem dir amb això, que el fet « classe », que és una realitat econòmica, social, psicològica, moral, etc., determina sempre les qualitats conscients del valor « nació ». No hi ha doncs, al nostre entendre, una nació per damunt de les circumstàncies socials, econòmiques, separada d'aquestes. No hi ha una nació al marge d'un determinat desenvolupament històric, una nació abstracte, com a fenomen estranyament metafísic, perduda en el nimbe d'una impalpable eternitat. Hi ha una carn de la nació, hi ha una nació que és pura forma existencial, hi ha, si s'accepta l'expressió, com ho han dit alguns, una « nació-física » o bé una « nació-vital » : poble, terra, llengua. I aquesta no s'oposa, ans el contrari fonamenta una « nació-valor », una « nació-essència » : cultura, esperit, universalitat. Ara bé; és a través del prisma de classe que s'efectua, en efecte, la doble integració de l'home en el món, integració que ens donades di-

mensions de la seva consciència : la nacional i la social. I ambdues troben, en realitat, llur punt de síntesi en la raió històrica que mou a cada classe, que cada classe es dona i procura complir, lluitant, oposant-se, negant les altres classes que existeixen a l'interior de la mateixa societat. Així tenim, doncs, que els obrers catalans, seguint les exigències de llur raió històrica, intenten realitzar, en el pla social, l'alliberació econòmica humana, dels catalans, i, en el pla nacional, fidels a aquest valor de cultura que creuen que és la nació, alliberant-lo, donant-li plenitud, voldrien que Catalunya obtingués en tant que poble la seva expressió més universal. De la mateixa manera que no hi ha un concepte de la nació abstracte, buit, tampoc hi ha un internacionalisme al marge de la nació. Quan un obrer català afirma, doncs, que vol la llibertat nacional de Catalunya, de fet combat per a que mitjançant aquesta plena existència nacional la nostra terra integri en ella els valors més universals. La nació, en la present perspectiva, és sempre la nació d'una classe. Ara bé ; hi han classes, la burgesa per exemple, que tanquen actualment, seguint llur lògica històrica, la nació dins d'ella mateixa, la fan esquerpa a tota convivència, xovina en les seves aspiracions i tendències. La classe treballadora, en canvi, presa per les determinacions de la seva situació social, vol que la nació sigui el medi apte a la traducció de la seva voluntat internacionalista, vol atenyir a través d'ella, amb ella, les qualitats més amples, més humanes. Quan es tracta de la seva plasmació-viva, hi han actualment davant nostre distintes aspectes de Catalunya possibles. Nomes n'hi ha un, però d'historicament progressiu, de realment revolucionari : el que conté en el seu si la classe treballadora. Per altra banda només una Catalunya obrera, és més, només una Catalunya Socialista pot aconseguir el nivell d'universalitat sense el qual mai serà realment lliure ni mai serà autènticament ella mateixa.

Ara bé ; el fenomen latent avui dia en la nostra terra, i que nosaltres hem tingut ocasió de copsar en la clandestinitat, és el següent : la classe obrera incorpora a la seva raió històrica, eixamplant-ne per tant el seu abast, la consciència nacional, el sentiment del valor cultural indispensable que és Catalunya. I en efecte, aquest fet té una transcendència extraordinària. Car, encara nos'n havia donat historicament. I és amb ell que la renaixença de la nostra terra, entra en una tercera etapa : la del seu acompliment total mitjançant la lluita social, econòmica que, necessàriament, seguint l'impuls històric que el posa en moviment, el proletariat ha de desenvolupar no sols en l'àmbit català, sino en l'europeu, en el mundial. L'acció històrica,

l'empresa revolucionària que pot conquerir per a Catalunya la possibilitat de fer real el seu valor íntim, depen directament i total dels seus obrers. Per això aquests íntegres, reuneixen, fonen en llur consciència de classe — social i política — una consciència nacional que, forçosament, tractant-se del proletariat, ha d'ésser revolucionària. La burgesia, en realitat, manifestant-se a través dels partits que li son propis, només pot conduir la nació a repeticions d'experiències en el fons decadents. La petita burgesia, lligada a la seva situació de classe inerta, sense empenya pròpia historicament creadora, només pot col·laborar, si vol evitar d'esdevenir una força regressiva, a l'obra del proletariat. El que no pot fer de cap manera, és dirigir-lo. La petita burgesia, de cara a l'esdevenidor, està estancaja. Oscil·la entremig de dues forces — capitalisme, proletariat — que l'anul·len per a tota obra de renovació efectivament gran. De

Setembre, avui, la seva resolució dels homes i dels pobles

1714

Setembre 1945

LA FESTA DE LA LLIBERTAT

per Ambrosi CARRION

L'ONZE DE SETEMBRE, com segles abans els remences de Joan de Banyamag, els Segadors del Corpus de Sang, i com segles després les lluites per la Constitució, les cremes de convents, les guerres contra els carlins, la Primera República, i ja ben a prop de nosaltres, les grans lluites obreres, els fets de la Setmana de Juliol del 1909 i tot quant se'n segueix fins a la Segona República per arribar a la guerra contra Franco, no son altra cosa que episodis d'una gesta única per al conqueriment de la llibertat que mena el poble de Catalunya, i que avui es continua per mitjà de la resistència dels nostres en la terra catalana.

I aquest any la data no serà marcada encara per la desfilara espectacular dels elements oficials i les corporacions aportant, junt amb la massa popular, el llur present florit. Però hi haurà quelcom més important: L'oposició, el sabotatge persistent contra el règim franquista, que, avui, quan sent la terra mancar-li sota els peus, fa tota mena d'equilibris i de postures grotesques, al mateix temps que segueix acarnissant-se contra els qui cauen en les seves urpes esmoçades.

Aquest sentiment de la llibertat és consubstancial amb el nostre poble i és la raó bàsica del seu dret nacionalitari. És per aquesta mateixa raó que mai no podrà caure sota el jon d'aquells partits polítics on l'home desapareix i que fa semblants els règims més oposats; i en canvi troba el seu lloc en aquells que lluitant per la justícia i la felicitat de tots, respecten l'individu i li donen plena

treballadora catalana. En efecte, aquesta es troba totalment lligada a les forces obreres tant peninsulars com europees. I és en la mesura que aquesta interdependència social i econòmica es convertirà en refosa ideològica i política, que podrem fer compatibles la nostra voluntat d'autodeterminació catalana i l'ideal històric d'unitat ibèrica, d'unitat europea. Durant el segle dinou, el problema de les nacionalitats fou un factor revolucionari en mans de la burgesia. En el segle vintè ho és en les del proletariat Ortega i Gasset — i citem a posta aquest gran pensador castellà — diu: « La realidad tradicional en Espanya ha consistido precisamente en el aniquilamiento progresivo de la posibilidad Espanya ». Espanya, històricament, ja no es pot repetir. És una experiència fracassada. La qüestió essencial que ens planteja l'esdevenidor, és trobar per a la Península, i sobre la base del seu proletariat, una nova plataforma d'unitat històrica.

consciència, responsabilitat i llibertat absoluta.

No negligim les raons geogràfiques, ètniques ni històriques que fonamenten el dret nacional de Catalunya, no oblidem tampoc les econòmiques que la condicionen, però totes elles aplegades amb el dret d'autodeterminació de que tant s'ha parlat mentre la guerra no es decantava del costat dels vencedors actuals — i del que no es parla des de que la victòria és assolida — no voldrien dir res per als catalans sino fos per aquesta flama de rebel·lió que cap ponentada ha pogut apagar.

Per la llibertat, lluitaven aquells remences fermats a la terra com besties encadenades; per la llibertat Joan de Banyamag probava d'executar a Ferran el Catòlic, que perdona al seu agressor « per què Déu el perdonés an ell », malgrat que l'endemà anava a contemplar com quatre cavalls l'esquarteraven de viu en viu a la plaça del Rei; per la llibertat, els Segadors enfonsaven les portes de la presó per a alliberar Tamarit, es llençaven a la revolta del Corpus de Sang i feien la guerra del seu nom; per la llibertat, el poble de Barcelona abandonat, enganyat i traït, es feia matar entre els enderrocs de la ciutat, enecat per la flama de la gramalla del Conceller en Cap; per la llibertat, combatia apostòlics, carlins i borbonics al llarg del segle XIX; per la llibertat, cecenia altra vegada l'any 1909 fogueres amb els convents i les esglésies on la reacció s'encauava llavors, com abans i després del 19 de Juliol; per la llibertat, moren Ferrer, Seguí, Layret i tant d'altres; per la llibertat, vençia al militarisme per la llibertat es llençava tot Catalunya el 1936 en la gran batalla inicial contra el feixisme que amenaçava Europa. I per la llibertat, els catalans s'han mantingut fermes en l'exili i han seguit lluitant, mentre que els germans que han restat en la terra nadiua han continuat en el combat, per ésser homes lliures, raó essencial de llur existència.

Poble el nostre de treballadors i d'artistes, poble que estima la pau i, per tant, sent odi pel militarisme, poble que no compren la tasca material si no és acompanyada de totes les valors de la intel·ligència i la sensibilitat, sap refer-se mogut sempre per aquesta ànsia de llibertat que és la seva expressió màxima i absoluta a través de totes les desfetes. És amb aquestes, superant-les, com va construir la victòria definitiva. I en aquesta commemoració de l'Onze de Setembre en el seu simbolisme, es fa avui tant l'homenatge a tots els caiguts gloriosament, com la festa evocadora de la gran diada de llibertat que s'apropa, que ha d'ésser més que la llosa votiva i magnífica que clou el fossar del passat, la gran portalada oberta a l'esdevenidor que ens dongui una terra lliure per a uns homes alliberats que s'agermanen, sense confondre's amb tots els altres pobles del món.

fet, podríem dir que, en l'etapa actual, la nació considerada, com senyalàvem més amunt, com a valor de cultura i dimensió d'universalitat, està continguda en potència en les forces treballadores. I aquestes sabran ésser fidels demà, — com ho son ja avui en la clandestinitat — al sentit progressiu de llur Catalunya, perquè en aquest combat per a la llibertat nacional, s'hi juga, en definitiva, el destí de llur ànima pròpia.

En tant que treballadors i en tant que socialistes, posem l'Onze de Setembre d'enguany sota el signe de la lluita coratjosa, plena de fe. El posem també sota el signe de la claredat en el nostre pensament nacional. Car, hi han dues tentacions, que de fet ja es manifesten, que serien igualment funestes per al nostre poble. L'una, desinteressar-se d'Espanya. L'altra, voler-se incorporar directament a Europa. Ambdues, no-mes poden ésser evitades i superades per la classe

Lletra als meus amics de Catalunya

per J. ROURE i CLAVE

« Peu d'internationalisme éloigne de la patrie; beaucoup d'internationalisme y ramène. » (JAURÈS)

L'ACTITUD RESOLTA que ha adoptat el Moviment Socialista de Catalunya envers el problema nacionalitari que té plantejat el nostre poble, us ha desconcertat. Me'n faig càrrec. No és costum, a Catalunya, que els partits que es diuen « revolucionaris » facin catalanisme, « aquesta ceba que desorienta a les masses treballadores ». El M. S. de C. en aquest aspecte, ve a trencar una de les més velles tradicions de l'obrerisme català. I rompre amb la tradició ha estat sempre irreverència, àdhuc entre nosaltres, els avançats. Em faig càrrec del vostre desconcert; m'adono de com ha d'ésser difícil, [per a un cert nombre dels que heu restat a Catalunya, fer aquest salt enorme per a venir amb nosaltres per damunt dels prejudicis de la vostra educació política. Només el més clarividents, aquells per a qui la lluita directa contra el franquisme no ha restat agilitat a llurs neguits, aquells que no s'han entossudit en voler fer llur revolució, aquells que no han perdut de vista la perspectiva de conjunt, només aquests vindran al M. S. de C. a peu pla. Els altres no ens atraparan sino per propi esforç, a mesura que els esdeveniments, amb la seva tosuderia, els costin una mica més cada dia a nosaltres. Els que han caminat, o caminen encara, amb llur època, aquesta es troben ja rera nostre.

◎

El Moviment Socialista de Catalunya, en tant que front orgànic del socialisme català, associa al nom de Catalunya la seva fe en el Socialisme i l'esperança en el seu avenir. I la nostra interpretació política del catalanisme consisteix en posar al servei del Socialisme tota la rebel·lia ancestral del nostre poble. Heus aci la nostra « ceba ». Vet aquí el nostre « conformisme ».

No hem perdut res de la nostra vehemència revolucionària. No abandonem res que vagi lligat a les idees socialistes. Som el que hem estat sempre: « exponent » màxim de la combativitat de l'obrerisme català. I si la nostra política ofereix una novetat, aquesta és la d'haver-nos tractat, per primera vegada una línia de conducta conseqüent amb aquesta mateixa combativitat de què parlàvem i la d'haver cregut en la importància que té, per a la classe treballadora peninsular, el posar-la de relleu donant-li tota la llibertat d'acció indispensable per a accomplir la seva missió històrica de guiatge i d'avantguarda.

Ni el nom de Catalunya, ni els límits de l'Ebre, ni els conceptes de pàtria i nació no circumscriuen les nostres ambicions. Semia ridícul comparar el nostre catalanisme a la reacció psico-patològica de « Catalunya endins! ». Catalunya és, políticament, una força d'expansió de primer ordre. El Moviment Socialista de Catalunya, en responsabilitzar-se amb la conducta política del nostre poble, li ret l'honor de considerar-lo digne de determinar els seus propis destins i, a la vegada, els destins dels altres pobles d'Ibèria. « Catalunya per la llibertat dels pobles i el Socialisme. »

La nostra lluita, que és ja la de tots vosaltres no té res de mesquí.

◎

Pel conducte del catalanisme analític de la nostra burgesia, el M. S. de C. ha escrit a un

síntesi del catalanisme. prefiguració dels combats futurs. Hereu d'una lluita mil·lenària contra el centralisme absorcionista, el M. S. de C. enten que el nostre poble ha d'ésser unànimament present a la vertebració orgànica de la futura estructuració peninsular. Donar a Catalunya els mitjans polítics necessaris per a esdevenir factor determinant de la política peninsular de demà, és a dir, acabar amb la passivitat i fei de Catalunya una puixança intervencionista en el terreny ibèric, vet aquí, entre altres, una de les més cobejades ambicions del M. S. de C. Rafael de Casanovss té una significació històrica que el M. S. de C.

recolleix ardidament. « Els Segadors » son els avant-passats de la nostra generació de Juliol. El procés històric-polític de Catalunya continua. En un dels seus extrems, el M. S. de C. hi ha basit tota una política que es projecta « Catalunya enfora » per tal d'enllaçar amb el procés d'alliberament del conjunt ibèric. Espanya i Catalunya son nocions antagoniques si es prenen separadament. Ibèria i Catalunya son un mateix combat

El catalanisme, factor de cohesió o de disgregació, romandrà la base d'entesa del moviment obrer i socialista de casa nostra, la unificació de quins esforços és la rao mateixa de l'existència del M. S. de C.

I és amb aquests mots que m'adreço, en aquest Onze de Setembre, als amics de Catalunya que tant heu fet i fei per a l'alliberament de la nostra terra

FUNDEM EL GRAN PARTIT DELS TREBALLADORS

per Paul ROLLAND

Paul Rolland és un gran amic de Catalunya, perquè la coneix tan bé que no hi ha cap reco de casa nostra que no hagi estat visitat prèviament, valorat i comprès. És un amic que val la pena de conservar car, francès com és, no deixa passar mai cap ocasió sense defensar la nostra causa. És una figura d'un relleu intel·lectual notable. Ha estat el col·laborador lleial i infatigable del més gran poeta contemporani de la terra d'Oc, l'immortal Antonin Perbosc. Tot dos han treballat intensament per tal de refer i unificar la llengua d'Oc. Col·laborador a diverses revistes d'art; escriptor pulcre i precís, ha dut a la causa de la llibertat el millor entusiasme de la seva vida. Socialista convençut, durant el període de l'ocupació alemanya, ha pres part activa a les organitzacions de Resistència i ha estat un destacat forjador del moviment socialista revolucionari que, sota el nom combatiu de « Libérer et Fédérer », ajudava a l'ensulciada dels alemanys.

S'ha dit que cada home té dues pàtries. Per a mi, la segona és Catalunya. Mai m'hi he sentit en país estranger, totes les vegades que he sojornat en aquesta regio que tants punts de comunitat té amb certes províncies franceses. El parentiu de la parla hi fa molt. El català és un dels grans dialectes de la Llengua d'Oc, de la mateixa manera que el llenguadoccià, el provençal i el gascò. Posant-hi un xic de bona voluntat, un català pot llegir un escriptor del nostre « midi », com nosaltres podem llegir un novel·lista barceloní. Sovint he sostingut correspondència amb amics de Catalunya empleant el meu « carsinol » natal. Hom em contestava en català. I ens enteníem perfectament bé. Son molts els catalans que han après a conèixer i estimar el nostre gran poeta Antonin Perbosc...

Pero no és de lingüística que vull parlar. Ho faré més tard, quan l'ordre republicà regnarà a Europa, quan els nostres amics catalans hauran

retornat a llurs llars. Espero que, aleshores, en una atmosfera de serenitat, proseguirem i farem més àmplies les amistats nascudes en el dolor.

No oblidarem mai que foren nombrosos els catalans morts per la França a la guerra de 1914-18 i per la nostra alliberació recent.

Recordem que, antany, amb motiu de la sagnant Creuada dels Albigeos, el rei Pere d'Aragó caigué a Muret per la defensa del nostre « Midi », d'aquest « Midi » que fou el primer, en els temps moderns, a sofrir per una idea.

Es per una idea que els republicans catalans han combatut.

Es per una idea que combaten encara. Es per una idea que combatran fins a la victòria final...

No es pot triomfar sense la unió, aquesta unió, durant l'ocupació alemanya, els francesos han sabut fer-la. Els homes de tots els partits polítics antifeixistes s'han unit per a combatre l'invasor odiat al qual la traïció havia lliurat la nostra pàtria.

Volem mantenir-la, aquesta unió. No desconeixem les dificultats que s'aixequen davant nostre. Pero la voluntat d'unio és més puixant que tot. Els germans de lluita cal que trobin un terreny polític d'entesa. El feixisme no ha mort. Provarà de redreçar el cap. S'ha dit: « morta la cuca, mort el verí ». I no és exacte. Abatuda la bèstia, naixeran del seu verí dispersi es desenvoluparan els germes malífics de la discòrdia.

Els feixistes estan desproveïts d'eserupuls. Provaran d'introduir-se en els partits republicans per a dividir-los. Es d'això que els militants deuen malfiar-se. El millor mitjà per a frustrar aquests intents de desunio, és la creació d'un gran partit dels treballadors en el qual podran unir-se tots els antifeixistes.

A França, aquesta idea d'un gran partit del treball va fent via. És el veritable mitjà de mantenir la unió nascuda dins de la Resistència.

Anatole France, el centerari del qual ha estat cel·lebrat aquest any al no haver pogut ésser commemorat l'abril del 1944, ha escrit aquesta frase que massa sovint ha estat mal interpretada: « Hom creu morir per la pàtria, hom mor pels fabricants d'armament ».

El gran partit dels treballadors farà desaparèixer els fabricants d'armament.

Els Deportats a Alemanya

Hem tingut el goig de saludar el company Venanci Rossell Geis, de retorn de Manthausen. Les vicissituds de tota mena conegudes en els camps de suplici nazis, no han disminuït per a res l'entusiasme d'aquest company que ve per a integrar-se de nou a la vida activa del combat.

Franco organitza eleccions sindicals i municipals

(Ve de la pàgina 2)

publica, el poble no valdrà deixar-se conduir a aquesta vasta farsa.

Eleccions, si... Eleccions lliurement consentides, amb garantia plena dels drets ciutadans. Eleccions quan els milers de presos que sofreixen condemna en les presons franquistes estiguin reintegrats en llurs llars. Eleccions amb la presència de tots els emigrats. Eleccions sense l'ombra de la tiara i del tricorní agermanats damunt de les urnes. Eleccions que traduïren d'antuvi la joia popular manifestada en els carrers i places dels nostres pobles quan el règim fatídic i els seus homes no siguin altra cosa que un mal record.

Per a això el « Moviment Socialista de Catalunya » i els Fronts de Resistència impulsaran des d'ara una forta acció de desenmascarament de la comèdia franquista i, sobretot, una acció de sabotatge i de movilització de les masses populars per a malbaratar els desitjos del dictador.

Properament :

« COMBAT SOCIALISTA »

Darrera hora

Ens arriben tres noves de política catalana molt importants. En primer lloc, el Sr. Carles Pi i Sunyer ha arribat a París. Després, el Sr. Santalo forma part del Govern Giral en substitució del Sr. Tarradelles. El Sr. Nicolau, per altra banda, forma part d'aquest Govern a títol personal. Finalment, la Unió de Rabassaires ha demanat l'ingrés a Solidaritat Catalana i ha estat acceptada.

Campanya pels 1000 subscriptors

« Cada lector d'ENDAVANT
ha de procurar
un nou subscriptor. »

Cartellera

d'Endavant

Subscripció pro « Endavant »

Suma anterior	5.241 fr.
Subscriptors que pagaran una quota regular mensual :	
Amadeu Olivé	50
J. S. i K. P.	200
Ramon Fontanet	25
Subscripció extraordinària :	
Un de la Cerdanya	150
Josep Robert	200
Germans Sentis	210
J. B.	40
Total	6.116 fr

Envieu els donatius a nom de Joan Aleu, 40, place de Verdun, Castelnaudary, (Aude)

Administració

Preguem a tots els companys que, per tal de regularitzar la marxa del nostre Butlletí, vulguin enviar-nos el més aviat possible la liquidació dels numeros rebuts.

Sota el signe de l'Onze de Setembre

(Ve de la pàgina 1)

les analitzarem en un comentari polític a part, per a no fer inacabable aquesta editorial. Igualment ho farem pel que fa referència als basaments democràtics i la significació que pugui tenir el Govern de la Generalitat. Volem només aprofitar el sentit d'aquesta editorial per a fer unes consideracions entorn de l'actitud dels catalans que han estat assenyalats, successivament, per a la participació al Govern de la República, i el paper galdos que, de rebot, pot fer el futur Govern de la Generalitat, segons el caràcter que es dongui a aquesta participació.

No sabem, encara, la interpretació que donarà el senyor Tarradelles a la seva actitud de defugir la invitació per a col·laborar al Govern Giral. Tampoc podem preveure la justificació que pensa donar el senyor Nicolau d'Oliver a la seva incorporació en segones nocces. El que interessa constatar és : La indispensabilitat que demostra el senyor Giral en incloure un català i un basc al seu Govern sense, però, donar-hi altre significat polític que el del propi partit de l'interessat ; i la qualitat de membres de Solidaritat Catalana del senyor Tarradelles i del senyor Nicolau.

Fidels a la concepció de la política catalana que té el Moviment Socialista de Catalunya des de la seva constitució, i que fem remarcar de nou en aquesta editorial, avui el sol aval que pot fer considerar tota participació al Govern de la República com a representació nacional de la política catalana, seria la que emanés d'un Bloc Polític català. Com que per ara, insuficient o no, l'únic inici de bloc constituït a l'exili amb una certa independència és Solidaritat Catalana, recau a aquesta i no a l'Esquerra ni a Acció Catalana el determinar l'oportunitat de la participació al Govern Republicà i el seu alcanç. Altrament, el senyor Tarradelles i el senyor

Nicolau que son dos dels artífex de Solidaritat Catalana, no deuriem haver-la propiciat si en el moment útil, de significació i valorament, no tingués bel·ligerància. I pren encara més força quan tot fa suposar que el senyor Giral no s'ha sentit sol en desconèixer la seva presència i el seu significat.

Fem una pregunta : Si la participació dels catalans al Govern de la República no fos feta amb caràcter de representació nacional de la política catalana, a través de quina política intervindria el Govern de la Generalitat, i els partits i organitzacions exclusivament catalans que el compondran en les determinacions del Govern de la República, que, de fet, és el que juga exteriorment la sort de tots ? Es que es crearà un organisme interinstitucional entre els tres governs, republicà, català i basc o es tindrà simplement l'amabilitat de consultar el Govern de la Generalitat quan es tracti d'una decisió transcendental ? Mentrestant, el Govern de la Generalitat no podrà jugar altre paper, en les condicions de l'exili, que el d'una comissió d'estudis i de preparació administrativa per al futur.

En canvi, si la participació al Govern de la República prengués el caràcter de representació nacional, sobre la base del Bloc Polític català constituït — i que s'ha d'eixamplar — els mateixos elements i, per tant, les mateixes concepcions polítiques estarien expressades alhora en el Govern de la Generalitat i en la participació representativa al Govern de la República.

A menys que, com sempre, hi hagi un partit a Catalunya que es cregui amb el suficient dret per a interpretar, en els dos casos, la política catalana pel seu compte...

Combat de la Catalunya resistent!

La Resistència Catalana expressa a través del " Moviment Socialista de Catalunya " i del " Front de la Llibertat " la seva voluntat de rompre totes les opressions.

Tot caminant

L'equilibri del Moviment

per Enric BRUFAU

ENCARA no som síntesi. Veiem Catalunya a la nostra manera. Cadascu de la seva. I el socialisme l'entrellaquem de diferents angles. I hi treballam de faiso propia i personal. Encara no som síntesi. No som altra cosa, per ara, que corrents polítiques coincidents; inquietuds nades d'un procés de reflexió i de maduresa. Venim d'organitzacions sovint oposades tàcticament, velles perquè han clos un període historico-polític amb pèrdues reals per la causa social i per la causa nacional. L'aportació quantitativa d'aquestes organitzacions, però, sovint pot semblar, als ulls poc experimentats, que adquireix valor majoritari per alguna d'elles. Aquest fet de valua tàctica remarcable, algunes vegades ens perjudica, altres ens afavoreix. La troballa d'un equilibri necessari que, cada dia més, serà bona i sanitària pel cos polític del Moviment, car l'home que per primera vegada i curios del que fem, s'apropa a nosaltres per tal de comprendre'ns, vol veure-hi reflexat el seu propi desig d'aplec de totes les tendències. Vol veure com tothom aporta com a presents del maridatge les millors coses de casa seva. Per això, el dosificar és una alta missió tàctica en els moments de la fusió de forces distintes. Que ningú cregui que la seva aportació no té valor. Per a nosaltres tot menyspreem ens menaria de dret a minimitzar l'ambiciosa concepció que tenim del futur gran partit obrer de Catalunya.

Poc a poc, els uns ens identificarem amb els altres — je ens estem identificant, — i l'home síntesi del Moviment serà una realitat. Tots tenim una mica de pel de llop a deixar, a perdre, entre els esbarzers d'aquest camí que mena de dret a la constitució de la veritable i única força obrera socialista de Catalunya. I tots, també, haurem de facilitar l'espontània aparició, damunt dels nostres cossos respectius, d'uns flocs de llana d'anyell propis a les enteses cordials.

Els presents de bons fe aviven la convivència i, aforlunadament per a nosaltres, hem arribat a un estadi tan elevat de comprensió i de tolerància entre els diferents estats d'opinió del Moviment Socialista de Catalunya, que bé ens podem permetre d'esguardar l'esdevenidor amb calma i confiança, car ben aviat, de la refosa d'aquestes branques del socialisme català, en sorgirà un arbre esponeros i la gentada obrera de Catalunya, sense excepció, s'arrecerará a la seva ombra disjuntada únicament a servir els grans desitjos nacionals i, per tant, els de la classe treballadora.

Heus aci el manifest que en aquest Onze de Setembre els nostres companys han difos arreu de les terres catalanes:

CATALANS! POBLE TREBALLADOR DE CATALUNYA!

En la historia dramàtica de la nostra pàtria, l'Onze de Setembre té un simbolisme particular al qual no ens podem ni deixar d'evallir. Car, si d'un costat condensa aquella lluita, en gesta heroica, tola l'energia combativa i la voluntat de llibertat del nostre poble, de l'altre, és avui un punt de referència que simbolitza la seva perpètua historia i precisa el ritme de la nostra existència nacional. L'Onze de Setembre 1714 fou un moment de tensió abans de la davallada, de l'entonsament de Catalunya. L'Onze de Setembre 1939, en canvi, enfocà a través del prisma de la resistència, de la nostra lluita contra la reacció espanyola, marca una fase en la gestació de la nostra alliberació definitiva.

Des del 1939, el poble català ha sofert enormement en la seva carn. Ha estat vexat en la seva dignitat. Ha vist destruïdes totes les formes de la seva vida espiritual. Mantinent-lo endogalat, martiritzat, la política opressiva, centralista, de la dictadura franquista ha volgut banyar la nostra llengua, ha impedit el progrés social, ha volgut esborrar el més lleu record de llibertat en la consciència catalana. Però, a desgrat de tot, la reacció historica de Catalunya, no s'ha aturat. I, malgrat la transitoria desfeta política, malgrat la intensa obra de desnacionalització i d'entorbellament dels pensaments, ara ja sentim les possibilitats que ens obre el futur immediat i això perquè Catalunya no s'ha negat mal en tant que poble lliure i això perquè en el cor, en la voluntat, ha restat fidel i present a la lluita i a la tradició d'Europa, d'aquesta Europa que ha triomfat contra les forces de destrucció, d'aquesta Europa que té posada ara la seva fe en el Socialisme. La lluita socialista, en efecte, defensant enmig del marxisme i del desgavell actuals tots els valors de la més autèntica filiació humanista i els més profunds afanyos d'alliberació nacional i econòmica, està a l'avantatge de la nova Europa de la qual no pot ésser exclosa Catalunya.

Es per això que al llarg d'aquests anys de crisi, de dolor, de combat, s'ha anat presentant la convergència i l'entroncament de la nostra acció resistent i de l'equivalent europea. Acabada la guerra, vequí l'hitlerisme i el feixisme, l'horitzo europeu s'ha anat perfilant. I les victòries democràtiques, socialistes, s'han en efecte, el sentit de l'actual evolució mundial. Epoca convulsa la nostra, l'eposatge, de capgirament social i econòmic, de renovació política, vers les més amples i fecundes perspectives d'acció creadora, de civilització. Epoca també de contradiccions profundes, de punxes decelives, d'afirmacions radicals. Toles les formes velles, toles les institucions i sistemes del passat, tols els homes, en una paraula, toles les estructures de la nostra vida d'ahir, han caducat, estant essent superades. El nostre poble, com tols els pobles europeus, sent la necessitat de revaloritzar-se, de referenciar-se als ensenyaments adequats de les experiències d'una guerra cruelíssima, de les barbares campanyes d'ofegament moral, de coacció cívica, de deformació espiritual, que acabem de viure, que encara viu Catalunya i tols els pobles ibèrics.

I si en aquest Onze de Setembre 1945 cal fer ressaltar la missió peninsular i mediterrània de Catalunya en l'Europa futura, cal dir també sobretot, que aquesta obra historica, com pot dur-la a bon terme basant-se, precisament, en aquesta força europea que és el socialisme. És des d'ara, lluitant en la resistència contra toles les formes de dictadura interna i externa, i dema treballant en el esforç de realiment històric de la nostra terra, que el Moviment Socialista de Catalunya i el Front de la Llibertat entenen aconseguir l'ur missió respectiva. Voldríem que el nostre combat i tols amb lligats essent, indispensables, amb l'acció de les forces socialistes mundials. Car, no hem d'oblidar, per altra banda, que el doble problema nacional i social que els pobles tenim plantejat, no es pot pas resoldre separatament. La llibertat, tant la nacional com la humana, està sempre lligada al combat d'aquelles forces que, en cada fase de la historia de la humanitat, apliquen dies d'elles els factors més progressius necessaris per al seu desenvolupament. I aquests factors es troben en el socialisme. Per a guardar, doncs, aquesta llibertat al combat d'Europa cal procedir a la movilització de tols els pobles peninsulars de la qual movilització, Catalunya, guiada pels soces

liets catalans, n'ha d'ésser l'avantatge. Si no volem que continuï el règim d'aculturació actualment existent a la nostra terra, si volem trobar-nos demà units fraternalment en una pàtria bon humana, socialista, lliure, catalana, hem d'unir-nos totalment amb Europa i nosaltres amb ella i ella amb nosaltres, a guanyar tots junts i vancarem tots junts. El socialisme català desfog les concepcions masculines i els sentiments estrats. És per això que el nostre Onze de Setembre 1945 no és reduplicar, en un simple record, això que és una crida al combat per la llibertat i la democràcia a Catalunya, a la Península i alhora per al socialisme arreu d'Europa.

Catalans! Poble treballador de Catalunya! La llibertat i el socialisme són els nostres objectius. La llibertat i el socialisme però, s'han de merèixer, s'han de guanyar. Combateu! Tots els catalans amb la resistència socialista que és la voluntat de merèixer i guanyar la llibertat per a tots els pobles peninsulars, que és l'anany i la missió tradicional de Catalunya, al projectar-se historica i en fructo alliberadora.

Catalunya i Exili 11 Setembre 1945

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Front orgànic del socialisme català
CONSELL DE COORDINACIÓ (Interior i Exterior)
CONSELL DIRECTIU, SECRETARIAT I COMISSIÓ
DELEGACIONS A L'INTERIOR I A L'EXTERIOR

FRONT DE LA LLIBERTAT

Moviment de Resistència dels Països de llengua catalana

CONSELL FEDERAL A L'INTERIOR
DELEGACIÓ GENERAL A L'EXTERIOR

La primera assemblea de la Resistència que arca el primer albirament de la lluita per la llibertat i el socialisme, es va celebrar a l'Onze de Setembre 1945, a l'edifici de l'Onze de Setembre, a l'edifici que constitueixen ara el règim de Franco.

- ENDAVANT - (Bullettí del Moviment Socialista de Catalunya)

Redacció i col·laboradors: Josep Alcega, Marcel·lí Antich, Edmond Arameng, Ramon Arguer, Manuel Balcells, Ferrer, Enric Brufeu, Adolf Bueso, Josep Burja, Josep Capella, Ambrós Carrion, Victor Cabré, Josep Guix, Josep Guisasa, Josep Estel·la, P. Euzenano, Antoni Fornés, Miquel Gayola, Sebastià Garsaball, Florença Guix, Antoni Horra, Jordi Llecha, Garcia Lamolla, Imim, Josep Martí, Tomas Pons, Amadeu Pons, Isabel Pons, Gonzal de Reparaz, Joaquim Reig, Antoni Planaguma, Josep Rovira, Josep Riu, Josep Sauret, Josep Sentís, J. Roure i Clavé, Joan Miquel Montgiron, Amadeu Olivé, Joan Quera, Salvador Serra, Antoni Tomàs, Marga Miró, Salvi Torrel, Francesc Tusquellas, Bartomeu Toró, Ramon Veras, Antoni Casadellà, Salvador Ric, Baptista Xirguera, Jaume Mas.

- COMBAT SOCIALISTA - (i) - UNITAT -

(Publicacions del M. S. de C. a Catalunya)

Redacció i col·laboradors:

- NOVA ERA - (Organ del Partit Socialista Català a Mèxic)

Redacció i col·laboradors: Manuel Serra i Viret, Miquel Ferrer, Joan Carreras, Palet, Victor Colomar, Ansel Estivill, i Soler Vidal, Joan Fontanet, Felip Barja, Jaume Camps, Miquel Martí i Guix, A. Gilibert i Romeros, A. Arús, Ferrer, Pere Escrivà, Carme Julià, Dolores Pina, i Maura Torrel, Pere Montolaga, Joan Gilibert, Pere Fiol, Francesc Roquana i Mas, Pere Azcar.

- ENLLA - (Catalunya per la llibertat dels pobles i el Socialisme)

Redacció i col·laboradors: Tognas Tasse i Batlle, Bartoll, Jordi Arguer, Mercè Casals, Camps Ribera, Jordi Camps, Miquel Martí i Guix, A. Gilibert i Romeros, Josep Ferrer, Eusebi M. Miró, Joan Vila, Miquel Miró, Josep Guisasa, Abelard Tona Nadalina, M. Serra Pàmies, Angel Santalucia, Rafael Trueta, Jordi Vallès, Vinyà, Jordi Tello, Bartomeu Llorens, Imim, Roquana, Alfred Laborda, Joaquim Roquana, Noyelles Labré, Gironella, Francesc Guix, Jaume Ric, Amadeu Ribera, M. Molins i Ferrer, Pons, Francesc Ferrer, Artur F. Costa.

- L'HORA - (Panorama del moment polític)

(Publicació del Front de la Llibertat a Catalunya)

Redacció i col·laboradors: